

La COVID-19 ha reduït les desigualtats en salut a l'Estat

- *En general, ha empitjorat la salut a tota la població, sobretot en relació amb l'ansietat i depressió, així com en dolor i malestar. Els efectes de la pandèmia, però, han colpejat en especial a les dones amb més nivell educatiu, retallant les diferències en salut amb els grups de població amb un nivell d'educació inferior després del confinament domiciliari inicial*
- *Els investigadors atribueixen aquesta evolució a l'efecte negatiu del teletreball sobre la salut de les persones que treballaven des de casa i havien de tenir cura de familiars. A la vegada, podria haver-se produït un efecte positiu de les mesures governamentals per mitigar l'impacte econòmic de la pandèmia*
- *El treball forma part del projecte MINDCOVID, i s'ha portat a terme a partir d'enquestes telefòniques a 2.000 persones. El publica la revista *International Journal for Equity in Health**

Barcelona, 7 de setembre de 2023. – Les dones amb nivell educatiu més alt van ser les que van veure empitjorar més la seva salut a causa de la **pandèmia de la COVID-19**. A més, en general, les desigualtats entre els diferents grups analitzats en funció del seu nivell educatiu es van reduir en el període posterior al confinament estricte, segons un estudi liderat pel Grup de recerca en Serveis Sanitaris de l'Hospital del Mar Research Institute, dins el projecte MINDCOVID, que analitza com la pandèmia ha afectat l'evolució de la salut de la població general i dels professionals sanitaris.

Els resultats han sorprès els investigadors, com reconeix la primera signant del treball, Isabel Moreira. *"La nostra hipòtesi inicial era que amb la pandèmia es podrien haver incrementat les desigualtats en salut ja existents en relació amb els diferents nivells educatius. La nostra sorpresa ha estat que, no només no s'han incrementat, sinó que s'han mantingut o reduït"*, apunta. L'estudi el publica la revista *International Journal for Equity in Health*.

L'efecte del teletreball

El treball ha comptat amb la **participació de 2.000 persones**, entrevistes per telèfon en dos moments de la pandèmia i dividides en funció del seu nivell educatiu. La primera trucada es va fer just en acabar el confinament, el juny de l'any 2020, i la segona nou mesos després. S'hi avaluaven diversos àmbits per poder analitzar l'evolució de la seva qualitat de vida, el dolor o incomoditat, l'afectació a les activitats de la vida diària, l'ansietat i/o depressió, la capacitat de mobilitat i l'autocura.

En general, l'evolució dels problemes de salut va ser negativa a tots els grups, amb millors xifres en els homes respecte a les dones. L'evolució també va ser més positiva al grup de persones amb nivells educatius més baixos, que, tot i que tenien un punt de partida pitjor, probablement en part per una afectació més forta dels mesos de confinament estricte, van reduir o mantenir estables les diferències amb les persones amb nivells educatius més alts a tots els àmbits analitzats. En el cas de les dones, la reducció d'aquestes desigualtats va ser més acusada.

Els casos més significatius van ser els àmbits de dolor o incomoditat i els d'ansietat i depressió. Les diferències entre les dones amb nivells educatius més baixos i més alts es van reduir un 7%, mentre que en els homes la reducció va ser més modesta (del 6% i del 3%, respectivament). Un

Nota de premsa

factor que els autors atribueixen a les característiques laborals de cada grup. **"El teletreball és un factor determinant que creiem que explica aquesta evolució"**, explica Montse Ferrer, investigadora de l'Hospital del Mar Research Institute, ja que les dones de nivell educatiu més alt van haver de comptabilitzar la feina des de casa i la cura de la família, fet que no va afectar de la mateixa manera als homes. El fet de tenir infants o persones grans a càrrec va impactar de forma més important en elles que en ells, grup sobre el qual el fet de tenir parella o familiars grans a casa va tenir un efecte protector.

En general, les dones reporten més problemes de salut i unes condicions socioeconòmiques pitjors i una sensació de més desprotecció a la feina davant la COVID-19. En aquest sentit, Ferrer apunta que **"segurament, les desigualtats van augmentar durant el confinament estricte, però després algunes polítiques governamentals per mitigar l'impacte econòmic de la pandèmia, van tenir més impacte sobretot en els nivells educatius més baixos, i van permetre mantenir estables o reduir les desigualtats amb els grups de població de nivell educatiu més alt"**.

El coordinador del Grup de recerca en Serveis Sanitaris de l'Hospital del Mar Research Institute, el Dr. Jordi Alonso, apunta que **"aquests resultats il·lustren com és d'important continuar estudiant els canvis en la salut mental relacionats amb la pandèmia per COVID-19. L'estudi MINDCOVID, que inclou el seguiment de cohorts de la població general, de pacients amb COVID i de professionals sanitaris, és potencialment molt útil per monitorar les diferències socials en la salut mental"**.

Aquest treball ha rebut finançament de l'Institut de Salut Carlos III (Ministeri de Ciència i Innovació/FEDER (ajuda número COV10/0071 1) i de la Generalitat de Catalunya-AGAUR (ajudes números 2021SGR00624 i 2017SGR452). L'estudi ha comptat amb la participació del CIBER d'Epidemiologia i Salut Pública (CIBERESP) i del Parc Sanitari Sant Joan de Déu.

Article de referència

Moreira I, Ferrer M, Vilagut G, Mortier P, Felez-Nobrega M, Domènech-Abella J, Haro JM, Alonso J. Social inequalities in mental and physical health derived from the COVID-19 pandemic in Spain beyond SARS-CoV-2 infection. Int J Equity Health. 2023 Jul 24;22(1):136. doi: [10.1186/s12939-023-01933-3](https://doi.org/10.1186/s12939-023-01933-3). PMID: 37488575; PMCID: PMC10367254.

Més informació

Servei de Comunicació Hospital del Mar/Hospital del Mar Research Institute: Marta Calsina 93 3160680 mcalsina@imim.es, David Collantes 600402785 dcollantes@hospitaldelmar.cat